

Лектор навчальної дисципліни
Контактна інформація лектора (e-mail)
URL ЕНК на навчальному порталі НУБіП України

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЦІНОУТВОРЕННЯ НА ТОВАРНИХ РИНКАХ»

Ступінь вищої освіти – Магістр
Спеціальність – 076 Підприємництво та торгівля
Освітня програма – «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
Рік навчання –1-ий, семестр –2-ий
Форма здобуття вищої освіти –денна, заочна
Кількість кредитів ЄКТС–4
Мова викладання українська

Фурса Анатолій Васильович

fursa_61@ukr.net

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2489>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(до 1000 друкованих знаків)

Вивчення дисципліни направлене на формування у майбутнього фахівця теоретичних знань щодо ціноутворення на товарних ринках, а також практичні навички розрахунків, аналізу та прогнозу видів цін, їх індексів, біржового ціноутворення тощо.

Компетентності навчальної дисципліни:

інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємницької, торговельної та біржової діяльності, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких, торговельних, біржових структур за невизначених умов і вимог.

загальні компетентності (ІК):

ЗК2. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

СК2. Здатність проводити оцінювання продукції, товарів і послуг в підприємницькій, торговельній та/або біржовій діяльності.

СК6. Здатність вирішувати задачі у нестійкому економічному середовищі щодо впливу інтеграційних процесів на реалізацію аграрної політики, розвитку організованого товарного ринку та підприємницької, торговельної і біржової діяльності в агробізнесі.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН2. Визначати, аналізувати проблеми підприємництва, торгівлі і біржової діяльності та розробляти заходи щодо їх вирішення.

ПРН8. Оцінювати продукцію, товари, послуги, а також процеси, що відбуваються в підприємницьких, торговельних та/або біржових структурах, і робити відповідні висновки для прийняття управлінських рішень.

ПРН12. Вміти визначати тенденції розвитку організованого товарного ринку, підприємницької, торговельної та біржової діяльності в агробізнесі, пов'язані із впливом інтеграційних процесів на реалізацію аграрної політики.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання, бали
II семестр				
Модуль 1. Теоретико-методичні засади ціноутворення та його регулювання				
Тема 1. Теоретичні основи ціноутворення	2/2	<i>Знати:</i> поняття ціни, її складові, функції, види цін, поняття еластичності; світовий досвід, вітчизняну практику цінової політики держави;	Задача практичних робіт та розв'язання економетричних задач, написання тестів, модульних контрольних робіт через навчальний портал Elearn. Усні відповіді під час	Практична – 10.
Тема 2. Кон'юнктурні дослідження товарного ринку: основні методи та показники	2/2	<i>Вміти:</i> здійснювати розрахунки рівноважної ціни, надлишку та дефіциту на ринку; розрахувати коефіцієнти еластичності та їх		Практична – 10.
Тема 3. Класифікація цін за різними ознаками. Трансфертні ціни	2/4			Практична – 10.
Тема 4. Методичні	1/3			Практична – 10.

питання ціноутворення		інтерпретувати; розраховувати закупівельну, оптову, роздрібну ціну, ціни «франко...»;	опитувань на практичних аудиторних заняттях, участь в аналізі реальних бізнес-кейсів	
Тема 5. Цінова політика держави	1/3	<i>Аналізувати:</i> інформацію, яка висвітлена на інформаційних сайтах; структуру роздрібною ціни, структуру витрат; <i>Використовувати:</i> інформацію з відкритих джерел (офіційної статистики, консалтингових агентств) для аналізу рівня цін		Практична – 10. Самостійна – 20
Модуль 2. Організаційно-економічний механізм біржового ціноутворення				
Тема 6. Ціноутворення у зовнішній торгівлі	2/3	<i>Знати:</i> організацію біржового ціноутворення; інструментарій управління ціновими ризиками на біржовому ринку; <i>Вміти:</i> здійснити розрахунки цін та планування логістичних витрат, згідно умов поставок	Здача практичних робіт та розв'язання економічних задач, написання тестів, модульних контрольних робіт через навчальний портал Elearn. Усні відповіді під час опитувань, участь в аналізі реальних бізнес-кейсів, тощо	Практична – 10.
Тема 7. Організаційні засади діяльності товарної біржі	2/3	<i>Вміти:</i> здійснити розрахунки цін та планування логістичних витрат, згідно умов поставок	економічних задач, написання тестів, модульних контрольних робіт через навчальний портал Elearn. Усні відповіді під час опитувань, участь в аналізі реальних бізнес-кейсів, тощо	Практична – 10.
Тема 8. Біржове котирування цін	1/4	ІНКОТЕРМС <i>Аналізувати:</i> структуру роздрібною ціни, структуру витрат; <i>Розрізняти:</i> цінові тренди на біржовому ринку, прогнозувати їх на перспективу; різні стратегії ціноутворення з використанням строкових угод; <i>Застосовувати:</i> набуті знання для здійснення операцій хеджування цінових ризиків на біржовому ринку		Практична – 10.
Тема 9. Інструментарій управління ціновими ризиками на біржовому ринку	1/3			Практична – 10.
Тема 10. Використання строкових угод у цінових стратегіях підприємств	1/3			Практична – 10. Самостійна – 10
Всього за II семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перекладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перекладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзамену
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Бондар В.С., Фурса А.В. Бурякоцукрова галузь України в умовах нестабільності світового ринку цукру. Економіка АПК. 2018. № 7. С. 37-46.
2. Закон України «Про товарні біржі». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1956-12#Text>
3. Закон України «Про ціни і ціноутворення». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5007-17#Text>
4. Інкотермс 2020. Правила Інкотермс: таблиця-підказка. URL: <https://balance.ua/news/post/pravila-inkotermis-tablica-podskazka>
5. Ільчук, М. М., Панкратова Л. Л. Розвиток торгівлі та проблеми в ланцюгах товаропостачання продовольства в Україні. Економіка АПК. № 8. 2020. С. 22-28. URL: <http://www.eaprk.org.ua/contents/2020/08/22>

6. *Льчук М.М., Резнік Н. П.* Біржова діяльність і підприємництво: навч. посібник. Біла Церква: Білоцерківдрук, 2018. 318 с.
7. *Льчук М. М., Яворська В. О., Радько В. І.* Організаційні засади здійснення біржових операцій на біржовому ринку. Інфраструктура ринку. 2021. № 52. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2021/52_2021/6.pdf/
8. *Панкратова Л. Л. Грабіна С. М.* Цінові позиції української пшениці на світовому ринку. Біоекономіка і аграрний бізнес. Том 11 (4). 2020. URL: <http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Bioeconomy/article/view/15242>
9. *Панкратова Л. Л.* Методичні вказівки до вивчення дисципліни «Ціноутворення на біржовому ринку». Київ : ЦП «КОМПРИНТ», 2018. 93 с.
10. Податковий кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
11. *Приходько Д. О.* Основи біржової діяльності : підручник. Харків : ФОП Бровін О. В., 2021. 280 с.
12. *Солодкий М. О., Льчук М. М., Яворська В. О.* Аналіз і прогнозування біржового ринку : навч. посіб. Київ : ФОП Ямчинський О. В., 2020. 642 с.
13. *Солодкий М. О., Яворська В. О., Кравченко А. С.* Розвиток біржового товарного ринку: монографія. Київ : ЦП «КОМПРИНТ», 2018. 488 с.
14. *Солодкий М. О. Яворська В. О.* Міжнародні біржові ринки : навч. посіб. К.: ЦП «КОМПРИНТ», 2019. 520 с.
15. *Dibrova A., Pankratova L., Cheban I.* Simulation of agricultural policy scenarios using the AGMEMOD model. *CEUR Workshop Proceedings, 2020, Vol-2732*, p. 471-486. URL: <http://ceur-ws.org/Vol-2732/20200471.pdf>
16. *Kvasha S., Pankratova L., Koval V., Tamošiūnienė R.* Illicit Financial Flows in Export Operations with Agricultural Products. *Intellectual Economics, 2019, 13(2), 195-209.*
17. *Pankratova L., Paientko T., Lysenko Y.* Using Trading System Consolidated Models in Stock Exchange Price Forecasting. *Communications in Computer and Information Science, 2020, 1175 CCIS*, c. 364-391.
18. *Pankratova L., Paientko T., Lysenko Y.* Forecasting Prices on the Stock Exchange Using a Trading System. *CEUR Workshop Proceedings, 2019. Vol-2393*, p. 332-346.
19. *Reznik N., Pankratova L.* High-Frequency Trade as a component of Algorithmic Trading: market consequences. *CEUR Workshop Proceedings, 2018. Vol-2104*, p.73-83.
20. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
21. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/>
22. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua/uk>
23. Офіційний сайт Міністерства аграрної політики і продовольства. URL: www.minagro.gov.ua
24. Офіційний сайт газети «Урядовий кур'єр». URL: <https://ukurier.gov.ua/uk/>
25. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: / <http://www.ukrstat.gov.ua>
26. Офіційний сайт Національного банку України. URL: / <https://bank.gov.ua/>
27. Офіційний сайт Barchart. URL: <https://www.barchart.com/>
28. Офіційний сайт Української біржі. URL: www.ux.ua
29. Офіційний сайт CME-group. URL: www.cmegroup.com
30. Офіційний сайт аграрної біржі. URL: www.agrex.gov.ua
31. Офіційний сайт УкрАгроКонсалт. URL: <http://www.ukragroconsult.com>